

אני מייקי

כתבה: גליה עוז

איורים: רות גוילי

זמורה-ביתן מוציאים לאור 2016

על הספר

הספר נכתב כמונולוג מפיו של מייקי. במונולוג זה לומדים להכיר את מייקי משפחתו, חבריו, הסביבה שבה הוא מתפקד בחיי יום יום. מייקי הוא ילד שפועל באלימות כאשר בראשו נשמעים קולות ורעשים שאינם מובנים אפילו לו עצמו. הוא מגלה תופעות של הפרעות קשב וריכוז ומתקשה בקריאה, אם כי העובדה שהוא מספר לקורא את סיפורו בגוף ראשון מראה יכולת ביטוי עשירה. רוב הילדים מסתייגים ממנו, ולמעשה יש לו רק חבר אחד, דומה לו, אך גם אתו מערכת היחסים לא ממש עובדת. פגישה עם קשת, ילדה רגישה וחכמה, מרגיעה אותו במקצת, ורק אתה הוא מצליח ליצור קשר כלשהו, ולהסביר לה את מחשבותיו ורגשותיו. אך גם מערכת יחסים זו תלויה על בלימה. זהו ספר על מערכות יחסים בעיתיות בין מבוגרים לבין עצמם, מבוגרים וילדים, ילדים בינם לבין עצמם, על אלימות שמניעה לא תמיד ברורים, על קריאה לעזרה שלא תמיד נענית, ועל בדידות גדולה. קראו את דבריה של נירה לוין בדףדף

<http://www.dafdaf.co.il/details.asp?MenuID=1&SubMenuID=131&PageID=4272&Ot=%E0>

הערה:

במצעד הספרים הספר מיועד לכיתות ד – ו. למרות הפורמט הילדוטי שלו (ניקוד, אותיות דפוס גדולות, איורים), הספר לדעתנו מתאים גם לכיתות ו ואילך, ואפילו למבוגרים. ברוח זו גם ההפעלות.

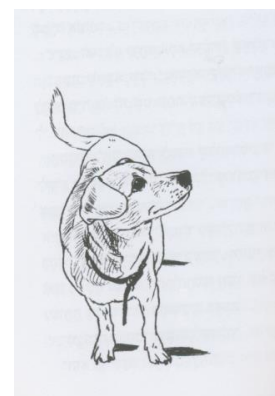
הפעלות

א. מייקי וחבריו

מייקי

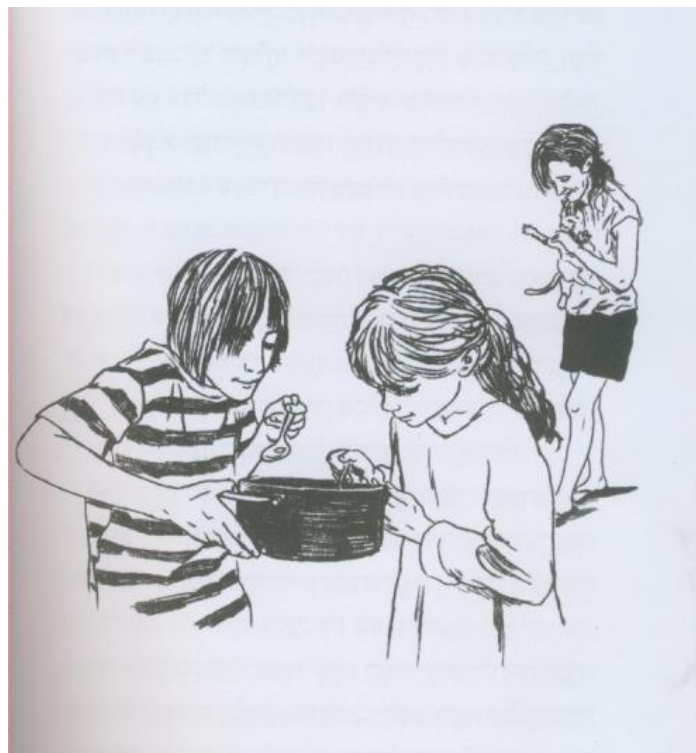
בפסקה הראשונה של הספר מציג מייקי את עצמו ומסיים את הפסקה הזאת במשפט: "לא כדאי להיות כמוני"

- מדוע מייקי קובע את הקביעה הזאת? האם אתם מסכימים עם קביעה זו?
- מהם הקשיים של מייקי? (לדוגמה, הרעשים, בעיות הקריאה חוסר הבנה של הסביבה יחס אליהם כתגובה לקשיים שלו)
- באיזה מצב רוח, לדעתכם, צריך להיות אדם שאומר על עצמו משפט כזה?
- מה אתם מרגישים כאשר אתם שומעים איש צעיר אומר משפט שכזה? לפניכם איור שציירה רות גילי.
- התבוננו באיור וספרו על הפגישות של מייקי עם כלבים בספר התמקדו במיוחד בסיפור על הכלב לאקי בפרק 8. מה סיפור זה מלמד על מייקי?

קשת

- מי היא קשת?
- איך נפגשו מייקי וקשת?
- במה דומים מייקי וקשת?
- במה שונים מייקי וקשת?
- לפניכם איור שציירה רות גילי.
- התבוננו באיור והסבירו מה אהב מייקי בביתה של קשת, מה הם עושים באיור?

ניצ

- מי הוא ניצ?
- האם לדעתכם הוא חבר אמיתי של מייקי?
- במה ניצ ומייקי דומים ובמה הם שונים?

מערכות היחסים של מייקי עם הסביבה

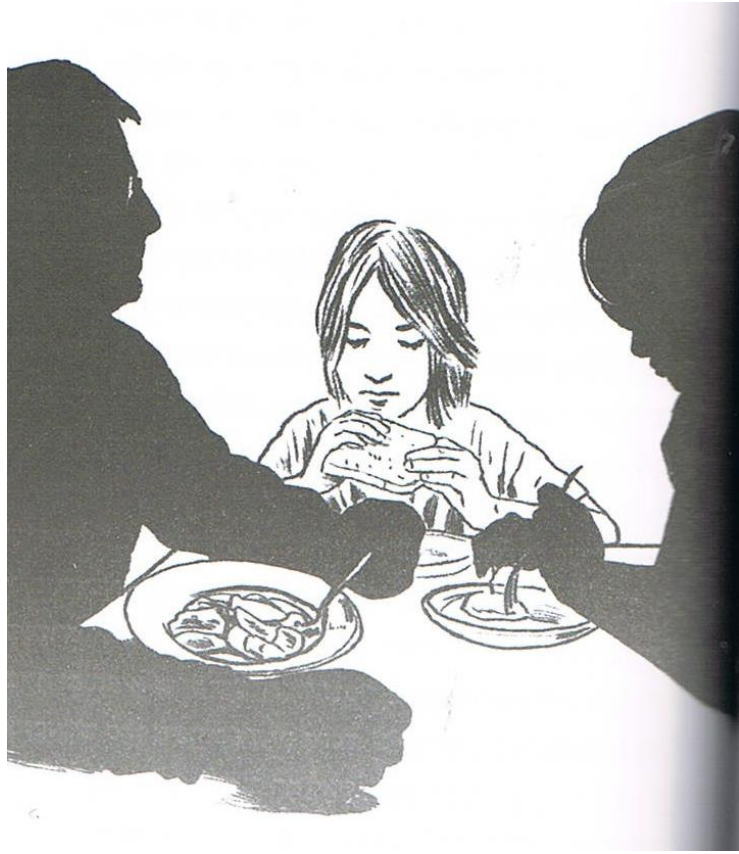
מייקי עם בני משפחתו

ענו (אתם יכולים לערוך דיון בקבוצה ולהשתמש בשאלות הבאות כשאלות מנחות)

- איך מתנהג אבא של מייקי אליו? האם מייקי הוא ילד מוכה?
- מדוע קורא מייקי לאביו בשם מוטי? האם זה עוזר להסביר את היחסים ביניהם?
- במה מייקי ואביו דומים?
- איך מתנהגת אמא של מייקי אליו?
- האם העובדה שהיא הגיבורה היחידה שאין לה שם, מספרת משהו על דמותה?
- איך לדעתכם, מתפקדת המשפחה של מייקי? ספרו על היחסים בין הוריו.
- האם, לדעתכם, יש קשר בין ההתנהגות שמייקי רואה בבית להתנהגות שלו? הסבירו?
לפניכם איור שציירה רות גילי.

ענו

- מי הן הדמויות באיור?
- מדוע בחרה המאירת לצייר את הדמויות האלה כצללים?
- מה היא רצתה לומר בכך על הדמויות הללו?

מייקי והחינוך בבית הספר (אתם יכולים לערוך דיון בקבוצה ולהשתמש בשאלות הבאות כשאלות מנחות)

ענו

- מי היא אודליה? מה תפקידה בסיפור?
- האם, לדעתכם, ממלאת אודליה את תפקידה?
- כיצד היא יכולה לעזור לילד כמו מייקי?
- מי הוא סתו סבג?
- מה יחסו של מייקי אליו?
- איך מתייחס סתו סבג, המורה המחליף למייקי? האם הצליח ליצור אמון בינו לבין מייקי? הסבירו.
- האם זה משפר את התנהגותו של מייקי?

ערכו דיון קבוצתי, רצוי עם מנחה:

- כיצד אפשר למגר התנהגויות אלימות בעזרת חינוך?

צופיה, אמא של קשת, ומייקי

- מה מיוחד באופיה של צופיה?
- כיצד נראה הבית שלה וכיצד הוא מנוהל?
- במה שונה יחסה של צופיה למייקי מיחסם של יתר המבוגרים?

מייקי והחברים

- כיצד מתייחסים החברים בכיתה למייקי?
- כיצד מתייחסים החברים בצופים למייקי?
- כיצד מתייחס מייקי לחבריו בכיתה?
- האם שמעתם את המשפט: **נבואה שמגשימה את עצמה?**

(בוויקיפדיה מסבירים כי נבואה המגשימה את עצמה פירושה:

"ציפייה או חיזוי שמשפיעים על התנהגות האדם וגורמים באופן עקיף להתממשותם").

- כיצד הרעיון של נבואה המגשימה את עצמה משפיע על התנהגותו של מייקי? הסבירו.

החלומות והדמיונות של מייקי

- ספרו על החלומות והדמיונות של מייקי, מה מאפיין אותם? הביאו דוגמאות.
- בחרו אחד מהחלומות. נסו למצוא מה הקשר בין החלום לבין ההתרחסות שהייתה בסמוך לו?
- קראו את סיפורו של מייקי לקשת על חלומה המסיים את הספר, מעמוד 125 עד עמוד 118.

לפניכם התחלת סיפורו:

"ואז נזכרתי בקפיצה שלי מהחלון של המוזיאון ובבת אחת חזר אל החלום ששכחתי, לא החלום עם האוטובוס אלא זה שבא אחריו, וראיתי איך אני חוזר לשם ומטפס ונכנס מהחלון שממנו קפצתי, ועובר בין החדרים ומשחרר את הפוחלצים ואת השלדים ואת כל אלה שתקועים בתוך החומר הזה שקוראים לו פורמלין וכולם בורחים. וסיפרתי לקשת איך אני רץ לחדר שיש בו תמונה ענקית עם מסגרת ובתוכה המון פרפרים צבעונים מאחורי הזכוכית, ואני לא צריך לעשות כלום. אני רק נוגע בזכוכית והיא הופכת למים ונשפכת לרצפה, והפרפרים מתעוררים ומתחילים לעוף..."

- המשיכו לקרוא וספרו מי משתחרר ובורח מהמחדרים של המוזיאון?
- מה אומר לכם החלום הזה?
- לפניכם איור שציירה רות גילי.
- התבוננו באיור וכתבו מה מתוך החלום בא בו לידי ביטוי.

- בסיום אומר מייקי: "הייתי כל כך שמח ואפילו לא ידעתי למה" (עמוד 119) מה גרם למייקי להיות שמח. האם אפשר לקשר זאת לחלום שסיפר לקשת?

דיון כללי

- האם הסופרת, גליה עוז, מציעה פתרון למצבו של מייקי?
- האם הייתם יכולים להיות חברים של מייקי? הסבירו.
- האם הייתם רוצים להיות חברים של מייקי? הסבירו.
- האם לדעתכם, ילד כמו מייקל יכול למצוא לו חברי אמת?
- איך הייתם מגדירים את סיפורו של מייקי: עצוב, מפחיד, עם תקווה לעתיד טוב יותר, חסר תקווה, סיפור על בדידות ועצב, (או הגדרה אחרת משלכם)? הסבירו את הבחירה שלכם.

הכינו

ד"ר רחל עוז

ד"ר איה מרבך

מחברות ספרי לימוד בחינוך לשוני